

What May a Non-Jew Do For Me on Shabbos?

Reason for the Prohibition:

1. Rambam, Mishneh Torah, Hilchos Shabbos 6:1

אָסוּר לוֹמֵר לְנָכְרִי לַעֲשׂוֹת לָנוּ מְלָאכָה בְּשַׁבָּת אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מְצֵּוָה עַל הַשַּׁבָּת. וְאַף עַל פִּי שֶׁאָינוֹ צָרִיךְּ אָסוּר לוֹמֵר לְנָכְרִי לְעֲשׂוֹת לָנוּ מְלָאכָה בְּשַׁבָּת אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מְצָרִיךְ. וְאַף עַל פִּי שֶׁאָינוֹ צָרִיךְ לְאוֹתָה מְלָאכָה אֶלָא לְאַחַר הַשַּׁבָּת, וְדָבָר זָה אָסוּר מִדְּבְרֵי סוֹפְרִים בְּדֵי שֶׁלֹּא תִּהְיָה שַׁבְּת קַלָּה בְּעֵינִיהֶן, וְיָבוֹאוּ לַעֲשׁוֹת בְּעַצְּמְן.

It is forbidden for us to tell a gentile to perform work on the Sabbath on our behalf, although they are not commanded [to observe] the Sabbath. [This applies] even when the instructions were conveyed to them before the Sabbath and we do not require [the products of] their work until after the Sabbath.

This is forbidden as a Rabbinic prohibition to prevent the people from regarding the Sabbath lightly, lest they perform [forbidden] labor themselves.

2. Isaiah 58:13

. אָם תָּשִׁיב מְשֵׁבֶּת רַגְלֶךּ עֲשׁוֹת חֲפָצֶיךּ בְּיוֹם קָּדְשִׁי וְקָרָאתָ לַשֵּׁבָּת עֹנֶג לְקְדוֹשׁ ה׳ מְכֵבָּד וְכִבַּדְתוֹ מֵעֲשׁוֹת דְּרֶכֶיךְ מִמְצוֹא חֶפְצֶיךּ וְדָבֵּר דָּבָר. If you restrain your foot because of the Sabbath, from performing your affairs on My holy day, and you call the Sabbath a delight, the holy of Hashem honored, and you honor it by not engaging in your accustomed ways, by not pursuing your affairs and speaking words [related to work].

3. Rashi, Avodah Zarah 15a

...ומה שאסור לישראל לומר לעובד כוכבים "עשה לי כך," זהו משום מִמְּצְוֹא חֶפְצְּהַ וְדַבֵּר דְּבֶר אַסור. - וומה שאסור לישראל לומר לעובד כוכבים "עשה לי כך," זהו משום מִמְּצְוֹא חָפְצְּהַ וְדַבֵּר אָסור. The reason it is prohibited to tell a non-Jew: "do this for me," is because "speaking words" about work on Shabbos is prohibited (Isaiah 58:13).

4. Tur, Orach Chaim 307

"וְדַבֵּר" דרשו חכמים א) שלא יהא דיבורך של שבת כדיבורך של חול, הלכך אסור לומר דבר פלוני אעשה למחר או סחורה פלוני אקנה למחר. ואיתא בירושלמי דאפי' בשיחת דברים בטלים.

"And speaking idle words"- the Sages interpreted it to mean that 1) Your speech on Shabbos should not be like your speech during the week. Therefore, one should not discuss his weekday affairs on Shabbos (e.g., "I will do such-and-such tomorrow," "I will buy such-and-such tomorrow"). The Talmud Yerushalmi says this also includes idle conversation

5. Talmud, Avodah Zarah 22a

ישראל ועובד כוכבים שקיבלו שדה בשותפות, לא יאמר ישראל לעובד כוכבים: טול חלקך בשבת, ואני בחול. [In the case of] a Jew and a gentile who received [tenancy of] a field in partnership [with the understanding that they were to work the field and receive part of its produce in exchange], the Jew may not say to the gentile: Take your portion [of the profit for your work] on Shabbos, and I [will take my portion for my work] on [one of the days of the rest of] the week.

6. Rashi, Avodah Zarah 22a

לפי שנעשה **שלוחו** על חצי היום המוטל עליו.

Since [the Jew] is making [the non-Jew] his **agent** for the half day that falls on [the non-Jew].

Scope of the Prohibition

- One may not ask a non-Jew on Shabbos to do *melachah* for him on Shabbos.
- One may not ask a non-Jew on Shabbos to do *melachah* for him even after Shabbos.
- One may not ask a non-Jew even during the week to do *melachah* for him on Shabbos.

Biblical or Rabbinic Prohibition?

7. Shemos 12:16

וּבַיּוֹם הָרְאשׁוֹן מֶקְרָא לְדֶשׁ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיּעִי מְקְרָא לְדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם **כָּל מְלָאכָה לֹא יֵעְשֶׂה בָהֶם** אַהְּ אֲשְׁר יֵאָכֵל לְכָל נָפֶשׁ הּוּא לְבַדּוֹ יֵעְשֶׂה לָכֶם הּוּא הוּא לְבַדּוֹ יֵעְשֶׂה לָכֶם בּיוֹם הָרְאשׁוֹן מְקְרָא לְדֶשׁ וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיּוֹם הַשְּׁרָ לְבָדּוֹ יֵעְשֶׂה לָכֶם בַּיִּל מְלָאכָה לֹא יַעְשֶׂה בָּהֶם אַהְּ אֲשְׁר יִבְיָּכִי לְכָל נָפֶשׁ הּוּא לְבַדּוֹ יֵעְשֶׂה לָכֶם בּאוֹן And on the first day there shall be a holy convocation, and on the seventh day you shall have a holy convocation; no work may be performed on them, but what is eaten by any soul that alone may be performed for you.

8. Ramban, Commentary to Shemos 12:16

אבל מצאתי במכילתא (כאן) כל מלאכה לא יעשה בהם, לא תעשה אתה, ולא יעשה חברך, ולא יעשה גוי מלאכת... ובודאי היא אסמכתא בעלמא שבאו לאסור מדבריהם אמירה במלאכת שלנו, וסמכו אותה למקרא הזה, אבל במלאכת הגוי בשלו מותר.

However, I have found in *Mechilta*: "No work may be done on them" - [teaches] you shall not do, nor shall your fellow [Jew] do, nor shall a non-Jew do your work... But certainly [our verse is brought] merely as a textual support (*asmachta*), in that [the Sages] came [on their own] to prohibit by their own authority, instructing [a non-Jew] to do our work, and they established a support for [this prohibition] with this verse. However, regarding the work of a non-Jew in his own [enterprise], it is permitted [to instruct him to do it].

9. Mishnah, Shabbos 122a

גוֹי שֶהְדְלִיק אֶת הַנֵּר — מִשְׁתַּמֵשׁ לְאוֹרוֹ יִשְׂרָאֵל. וְאָם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל — אָסוּר. מִילֵּא מַיִם לְהַשְׁקוֹת בְּהֶמְתוֹ — מַשְׁתַּמֵשׁ לְאוֹרוֹ יִשְׂרָאֵל. וְאָם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל — אָסוּר. מֵעֲשֶׂה בְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל וּזְקֵנִים שֶׁהָיוּ בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל — אָסוּר. מֵעֲשֶׂה בְּרַבָּן גַמְלִיאֵל וּזְקֵנִים שֶׁהָיוּ בָּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל הַנְקְלִיאֵל וּזְקַנִים. בָּאִין בִּסְכִינָה וְעָשָׁה גוֹי בֶּבֶשׁ לֵירֵדוּ בּוֹ רָבָּן גַּמְלִיאֵל וּזְקַנִים.

If non-Jew lights a lamp, a Jew may make use of its light. But if [he does it] for the sake of the Jew, it is forbidden. If he draws water to give his own animal to drink, a Jew may water his [animal] after him. But if [he draws it] for the Jew's sake, it is forbidden.

10. Shulchan Aruch, Orach Chaim 276:1

עכו"ם שהדליק את הנר בשביל ישראל אסור לכל אפי' למי שלא הודלק בשבילו: הגה ואין חילוק בזה בין קצב לו שכר או לא קצב או שעשאו בקבלנות או בשכירות דהואיל והישראל נהנה ממלאכה עצמה בשבת אסור בכל ענין. [הגהות אשירי פ"ק דשבת וב"י בשם סמ"ג וסה"ת] אבל אם הדליקו לצרכו או לצורך חולה ישראל אפי' אין בו סכנה: הגה או לצורך קטנים דהוא כחולה שאין בו סכנה [מרדכי פ"ק דשבת] מותר לכל ישראל להשתמש לאורו וה"ה לעושה מדורה לצרכו או לצורך חולה ויש אוסרים במדורה משום דגזרינן שמא ירבה בשבילו: הגה מיהו אם עשה עכו"ם בבית ישראל מדעתו אין הישראל צריך לצאת אע"פ שנהנה מנר או מן המדורה [טור].

If a Gentile lit a candle for a Jew, it is forbidden for everyone, even for people it was not intended for. RAMA: It is immaterial whether a price was prearranged with him i.e. whether he was hired per lighting or per day, or was not hired, for since the Jew is benefiting from the Melacha (forbidden work) itself, it is forbidden under all circumstances. [Ha'gahos Ash'ri, Beis Yosef in the name of the Smag] However, if a Gentile lit for his own use or for a Jew who is ill, even if he is not life endangered, RAMA: or for the sake of children, who have a status of an ill person not endangered [Mordechai], every Jew may make use of the candlelight. The same applies when a Gentile makes a bonfire for himself or for someone who is sick. Yet there are those that prohibit benefiting from a bonfire lest the Gentile add (to the fire) for him. RAMA: Nevertheless if a Gentile did it in a Jew's house on his own accord, the Jew does not need to leave his house, even though he is benefiting from the candle or fire. [Tur]

Guidelines (based on *Shemiras Shabbos k'Hilchasah*, ch. 30)

Benefiting from melachah of a non-Jew

- It is forbidden to get direct benefit, even if one didn't instruct the non-Jew, and applies even for other Jews who the forbidden action wasn't done for.
- If a room is so dark that it's impossible to read in the room at all, it's forbidden to tell the non-Jew "I can't read because it's dark in the room" (a hint without a command) because if the lights are turned on one would receive direct benefit, whereas if there was enough light that it was possible to read, even if it was with difficulty, then it's permissible to say "I can't read because it's dark in the room" since if the

lights are turned on it's permissible to benefit from the light since an improving one's ability to do something, it's called direct benefit.

- It's forbidden to receive benefit from the forbidden action of a non-Jew which was done for a Jew on Shabbos, and even after Shabbos, it's forbidden to receive benefit from that action until one waits the time it would take to complete that action.
- If a Jew asked a non-Jew to turn on a light (even with a hint including a command) on Shabbos (which would be forbidden), it's forbidden to receive benefit from the light, and one would even have to leave the area.
- If the non-Jew was going to turn on the light on his own, the Jew must protest.
 - If the Jew protested and the non-Jew did it anyway then the Jew may receive benefit from the light.
 - However, if the Jew didn't protest, it's forbidden to receive benefit, however, one doesn't have to leave that area but one may not do an activity which one was unable to do before the light was turned on.
- If a non-Jew who cooked food for a Jew or added water to a food that was cooking, and there was a concern that it would burn and not be edible, the food is forbidden (and Muktzeh) until after Shabbos for as long as it takes to cook.
- If a non-Jew who carried on Shabbos through a public domain for a Jew, it is forbidden to benefit from the object on Shabbos, but it's permissible to be used immediately after Shabbos.

If done for Jews and non-Jews

- If the non-Jew did forbidden work for non-Jews and Jews:
 - o (1) if there's a majority of Jews, equal amount of Jews and non-Jews, unclear which is in the majority, or it's clear that the non-Jew did it for a Jew or for both Jews and non-Jews, it's forbidden to benefit from the work of a non-Jew,
 - (2) if there's a majority of non-Jews or if it's clear that it was done for himself or another non-Jew, it's permissible to benefit from the work of the non-Jew if there's no concern that the non-Jew did or will do extra work for the Jews and there's no concern of Muktzeh.
- If the non-Jew would have done the work whether or not the Jews were there (even if there's a majority of Jews), it's permissible to benefit from the work of the non-Jew if there's no concern that the non-Jew did or will do extra work for the Jews.
- If a non-Jew lit a light in the stairwell for the apartment building tenants, if there's a majority of non-Jews, it's permissible, if there's half half or a majority of Jews it's forbidden to benefit from the light, but one doesn't have to close one's eyes while walking through.
 - If the non-Jew was a guard and had to turn on the lights whether or not there were Jews there, it's permissible to benefit from the light.
- If one is using a Shabbos elevator one may only get on or off at a floor where other non-Jews are getting on and off. A Baal Nefesh (one is careful for one's soul) should only use it for mitzvah purposes, and some are strict only to use it for going up and not down.

Hinting

11. Mishnah Berurah 307:76

אסור לרמוז וכו' - דגם זה הוא בכלל אמירה לא"י כיון שע"י רמיזתו עושה בשבת וה"ה שאסור לומר לו בשבת איזה דבר שיבין מתוך כך שיעשה מלאכה...אך כשאומר הרמיזה לא"י שלא בלשון צווי כגון שאומר <u>הנר אינו מאיר יפה</u> או איני יכול לקרות לאור הנר הזה שיש בו פחם ושומע הא"י ומתקנו שרי דאין זה בכלל אמירה ואין לאסור מטעם שנהנה ממלאכה שעשה הא"י בשבילו דאין זה הנאה כ"כ דגם מקודם היה יכול ע"פ הדחק לקרות לאורו [פמ"ג].

One is also forbidden to hint, etc. - For this is also in the category of instructing a non-Jew to do work on Shabbos, since as a result of the hint, the non-Jew will do work on Shabbos. It is likewise forbidden to tell a non-Jew something on Shabbos from which he will understand that he is expected to do a *melachah*...

However, if one does not phrase the hint to the non-Jew in the form of an instruction (for example, if one says, "the light is not burning so well," or, "I cannot read by the light of this candle because there is charcoal on it," so that a non-Jew will hear and set it right) it is permitted, for this is not considered to be an instruction. We also need not forbid this because of the prohibition against benefitting from work a non-Jew did for a Jew on Shabbos, for this is not considered that much of a benefit, since even before the non-Jew adjusts it, one can read by the light, albeit with difficulty. (Pri Megadim)

When is it permitted to benefit from *melachah* performed by a non-Jew?

• When the non-Jew acts for his own benefit

12. Shulchan Aruch, Orach Chaim 247:1

שולח אדם אגרת ביד עכו"ם ואפי' בע"ש עם חשיכה והוא שקוצץ לו דמים ובלבד שלא יאמר לו שילך בשבת ואם לא קצב אי לא קביע בי דואר במתא דואר (פי' איש ידוע שכל כתב אליו יובל והוא משלחם למי ששלוח אליו) במתא אסור לשלוח אפילו מיום ראשון ואי קביע בי דואר במתא משלחין אפי' בע"ש והוא שיהא שהות ביום כדי שיוכל להגיע לבית הסמוך לחומה: הגה ויש מתירין אפי' לא קצץ ואפילו לא קבוע בי דואר במתא אם משלחו ביום ה' או קודם לכן (טור) ויש לסמוך עלייהו אם צריכין לכך.

A letter may be sent with a non-Jew even on the eve of Shabbos close to dark, [provided] he specified his wages and he doesn't tell him to travel on Shabbos and if he did not specify [wages], if there is not an established postal official (meaning, a person about whom it is known to send letters to him and he delivers the letters to their addresses) in town, it is forbidden to send the letter even from Sunday and if there is an established post official in town, he may send it even on the eve of Shabbos, provided there is enough time remaining in the day that he is able to reach the house adjacent to the city wall. <u>RAMA:</u> There are those [authorities] who permit this even if he did not specify the wages and there is not an established postal official in town provided he sends it on Thursday or prior to this and there is basis to rely on this if necessary.

13. Mishnah Berurah 247:3

ואם הא"י אמר מעצמו שילך בשבת לית לן בה כיון שהישראל לא אמר לו זה וא"י אדעתיה דנפשיה קעביד בשביל שכירותיה. But if the non-Jew of his own accord proposes to go on Shabbos, it does not concern us, since the Jew did not tell him to do so, and the non-Jew, for his wages [travels] on his own behalf.

• When task can be accomplished without violating Shabbos

14. Taz, Orach Chaim 276:5

נ"ל אותו נר שמדלקת השפחה כדי שתדיח כלי אכילה שאכלו לא מקרי לצורך ישראל כיון שאין גוף הישראל נהנה ממנו אלא כלים שלו מודחים והיא חייבת להדיחם לצרכה היא מדלקת כנלע"ד.

It seems to me that this candle which the maid lit in order to wash an eating utensil from which [the Jew] ate is not called "for the need of a Jew," since the Jew himself does not benefit from this; rather, his utensils are rinsed, and [the maid] is required to rinse them, and it was for her need that she lit the candle.

15. Shulchan Aruch, Orach Chaim 337:2

אסור לכבד הבית אלא אם כן הקרקע מרוצף ויש מתירין אפי' אינו מרוצף: <u>הגה</u> ויש מחמירין אפי' במרוצף וכן נוהגין ואין לשנות מיהו ע"י עכו"ם מותר.

It is forbidden to sweep the house unless the floor is stone. There are those who permit this even if it is not made of stone. RAMA: There are some who are stringent even when it is stone. This is the practice, and one should not act differently.

16. Talmud, Eruvin 67b

ָהָהוּא יָנוֹקָא דְאִשְׁתְּפִיךְ חַמִּימֵיה. אֲמַר לְהוּ רַבָּה: נַיְיתוֹ לֵיהּ חַמִּימֵי מָגוֹ בֵּיתַאי. אֲמַר לֵיה אַבָּיֵי: וְהָא לָא עָרְבִינַן. אֲמַר לֵיה:... נֵימְרוּ לֵיהּ לְגוֹי ליחי ליה There was once a certain baby whose warm water [which had been prepared for his circumcision], spilled. Rabba said to them: Let them bring warm water for him from my house. Abaye said to him: But we did not establish an *Eruv*... [Rabbah replied: If so,] let them instruct a gentile to bring [the warm water] for him.

17. Rabbeinu Nissim, Shabbos 56a (Rif)

דעת הרב בעל הלכות גדולות ז"ל ... שמתירין אמירה לנכרי אפילו במלאכה גמורה לגבי מכשירי מילה ונראה שזה הוא דעת הרב בעל ואם באנו להשוות שאר מצות למכשירי מילה ... אף בכל המצות נתיר אמירה לנכרי אפי' במלאכה גמורה ונראה שזה הוא דעת הרב בעל העטור ז"ל שהתיר לומר לנכרי להדליק לו את הנר לסעודת שבת. אבל דעת הרב אלפסי ז"ל אינו כן שהוא סובר דלא שרי אמירה לנכרי במכשירי מילה אלא בדבר שאפי' על ידי ישראל אינו אלא משום שבות וכמו שכתוב בהלכותיו וכן דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות מילה והוא ז"ל התיר שבות דשבות דהיינו אמירה לנכרי בדבר שהוא משום שבות כמכשירי לולב ושופר.

The view of the Ba'al Halachos Gedolos ... is that we permit asking a non-Jew to do even *Biblically* forbidden work for circumcision. ... Based on this, we can extend this to all commandments- which is the view of the Itur who permitted a non-jew to light a candle to one's Shabbos meal.

But the view of R. Yitzchak Alfasi is that we only permit the non-Jew to do a *Rabbinically* prohibited action. Rambam likewise agreed with him and extended this to not only circumcision but to all commandments.

18. Shulchan Aruch, Orach Chaim 307:5

דבר שאינו מלאכה ואינו אסור לעשותו בשבת אלא משום שבות מותר לישראל לומר לעכו"ם לעשותו בשבת והוא שיהיה שם מקצת חולי או יהיה צריך לדבר צורך הרבה או מפני מצוה כיצד אומר ישראל לעכו"ם בשבת לעלות באילן להביא שופר לתקוע תקיעת מצוה או להביא מים דרך חצר שלא עירבו לרחוץ בו המצטער <u>ויש אוסרין: הגה</u> ולקמן סי' תקפ"ו פסק להתיר וע' לעיל סי' רע"ו ס"ב דיש מקילין אפי' במלאכה דאורייתא וע"ש ס"ג.

One may instruct a Gentile to do an action that is not a Biblical prohibition but which is prohibited on account of a Rabbinic prohibition, provided that it is needed in a case of minor illness, or it is greatly needed, or for the sake of a Mitzvah. For example, a Jew may instruct a Gentile to climb a tree to bring down a Shofar needed to blow for the sake of a Mitzvah, or to bring water through a yard that was not included in an Eruv in order to wash someone suffering. There are those who prohibit it. RAMA: Further in Siman 686, the Mechaber ruled that it is permitted, and see above in Siman 276 that there are those who permit it even for work forbidden Biblically.

19. R' Moshe Isserles, Glosses to Shulchan Aruch, Orach Chaim 276:2

י"א דמותר לומר לא"י להדליק לו נר לסעודת שבת משום דסבירא ליה דמותר אמירה לא"י אפי' במלאכה גמורה במקום ח מצוה (ר"ן ס"פ ר"א דמילה בשם העיטור), שעל פי זה נהגו רבים להקל בדבר לצוות לא"י להדליק נרות לצורך סעודה, בפרט בסעודת חתונה או מילה, ואין מוחה בידם. ויש להחמיר במקום שאין צורך גדול, דהא רוב הפוסקים חולקים על סברא זו וע"ל סי' ש"ז.

Some authorities hold that it is permitted to ask a Gentile to light a candle in order to eat the Shabbos meal, as they hold that it is permitted to tell a Gentile to perform even work prohibited from the Torah itself for the sake of a mitzvah, [R"an in the name of the Itur] and accordingly many are accustomed to instruct a Gentile to light candles for a meal, especially for a wedding or circumcision meal, and nobody reprimands them. One should be stringent when not extremely necessary because most authorities disagree with this rule (see *Siman* 306).

20. Mishnah Berurah 276:25

דהא רוב וכו' - ומ"מ מותר לומר לא"י לתקן את העירוב שנתקלקל בשבת כדי שלא יבואו רבים לידי מכשול וכדאי הוא בעל העיטור לסמוך עליו להתיר שבות דאמירה <u>אפילו במלאכה דאורייתא במקום מצוה דרבים</u> [ח"א בשם המ"מ].

Nonetheless, it is permitted to ask a non-Jew to fix the Eruv which fell down on Shabbos so that the public will not come to sin, and the Itur is enough to rely on even for a Biblical prohibition in a situation of <u>public need</u>.

21. R' Moshe Feinstein, Igros Moshe, Orach Chaim 3:42

אם מותר לומר לנכרי להפסיק האייר קאנדישאנער /מזגן אויר/ כשנעשה יום קר בשבת לצורך רבים ...הנה אם הוא באופן שקשה לסבול להרבה אנשים אף אם הם מיעוט מהמתפללים עד שמוכרחין לילך מבית הכנסת אף שליכא חשש חולי, או שיש חשש חולי מזה אף שיכולים לסבול וישארו בבית הכנסת להתפלל, מותר לומר לנכרי שיפסיק זרם העלעקטרי כדי להפסיק הקור. ואף שלהדליק נר לצורך סעודת שבת מן הראוי להחמיר שלא לומר להנכרי שידליק...

Is it permitted to ask a non-Jew to turn off the air conditioner in Shul on Shabbos when it is cold? ...in a situation in which is it difficult for a number of individuals praying, even if they are in the minority, such that they will leave shul—even if there is no real concern for sickness, or if there is concern for sickness and they will stick it out in the shul and pray, it is permitted to ask a non-Jew to turn off the air conditioner. Even though with regard to having a non-Jew turn on the lights we are stringent...

מ"מ לצורך מצוה דרבים אין להחמיר כדאיתא במ"ב שם ס"ק כ"ה בשם הפמ"ג דמותר לא רק לתקן עירוב שהוא להסיר מכשול אלא אף לבנות ביהכ"נ כשיתבטל בנינו בלא זה, וא"כ כ"ש בזה שהוא בטול תפלה בצבור וקה"ת להרבה אנשים שיש להתיר. ובפרט שלא ברור פסיקת העלעקטרי באין דבר הדולק מזה אם יש בזה איסור דאורייתא, ואם אינו דאורייתא הא רוב הדעות הם להתיר לצורך מצוה... ומ"מ אם בע"ש אינו חם שיותר נוטה שגם בשבת לא יהיה חם אין להעמיד האייר קאנדישאנער מצד שמא יהיה חם בשבת על סמך שאם יהיה קר יאמר לנכרי ויפיסק /ויפסיק/ שאין להכניס לזה לכתחלה ...

... in a situation of public need we can be lenient, as can be seen that not only is it permitted to fix the Eruv but even to build a synagogue on Shabbos if it will be ruined otherwise. Therefore, certainly here where public prayer and Torah reading are at risk for many people, we can permit. Especially since it may be that turning off the air conditioner is only a Rabbinic prohibition and not Biblical...

Nonetheless, if it is not so hot on Friday the air conditioner should not be turned on, having in mind that if it is too cold we will ask the non-Jew to turn it off, as we should not plan on asking them...

22. Orchos Shabbos, 23, note 158

עיין בשו"ת נוב"י קמא סי' ל"ג שהביא דהיה בכמה קהילות שביוהכ"פ לעת ערב הדליק נכרי נרות בבית הכנסת לצורך תפילת נעילה וכתב הנוב"י שיש לבטל מנהג זה ואין להתיר אלא שהנכרי יטלטל את הנרות הדולקים מערב יוהכ"פ ויעמידם מפוזרים בבית הכנסת דזה הוי שבות דשבות במקום מצוה ...ולכאו' ישלשאול דמאי שנא ממה שהתירו האחרונים שהובאו במשנ"ב סי' רע"ו ס"ק כ"ה לתקן עירוב ע"י נכרי אף במלאכה דאורייתא משום מצוה דרבים? והיה מקום לדון ולחלק דרק לענין עירוב התירו האחרונים אמירה לנכרי במלאכה דאורייתא כדי למנוע מכשול מהרבים בקום ועשה משא"כ לענין ביטול מצות דתפילה, א"נ דבסי' רע"ו איירי בתקלה מקרית שהעירוב נקרע משא"כ בסי' תרכ"ג שהיה מדובר בהנהגה קבועה כמידי שנה ביוהכ"פ, שבזה סבר הנוב"י שמן הראוי לבטלה, ולענין תלמוד תורה דרבים עיין בספר קובץ תשובות הגרי"ש אלישיב שליט"א ח"א סי' ל"ב שהביא בשם ספר השיב משה דיש קהלות שנהגו להקל לומר לנכרי להדליק בשבת משום ת"ת דרבים, אמנם לענין מעשה כתב שם [בתשובה לראש ישיבה ששאל על כך] דכיון שענין אמירה לנכרי לרוץ בעיני ההמון, והפסקת פעולת הגנרטור היא דבר שכיח ואוושא מילתא טובא לכן אינו מן הראוי עכ"ד. [ויש להוסיף שבשו"ת השיב משה הנ"ל סי' י' לא התיר אלא כשאומר לנכרי מערב שבת ולא כשאומר בשבת]. ומטין משמיה <u>דהגאון ר' אהרן קוטלר זצ"ל שהיקל בזה מאלת חכם.</u>

See Noda Bi'Yehudah who cited the custom of several communities to have a non-Jew light candles in shul for the purpose of Neilah and he disagreed and prohibited such an action. ... Why is such an action different from the case of fixing the Eruv? Perhaps because in that case we are allowed to ask a non-Jew in order to save the public from sinning while here there is solely a fear of missing davening; alternatively, the case of fixing the Eruv was a one-off solution, while here we are dealing with a regular custom done year in and year out. With regard to public Torah learning, Rav Elyashiv quoted that there are some communities who are lenient to allow a non-Jew to light candles on their behalf, but he wrote that practically, one should be stringent, as asking non-Jews has become very common, and stopping the generator is something common. One can add that in responsum, he permitted it only when they asked the non-Jew in advance, before Shabbos. They quote in the name of R' Ahron Kotler that he was lenient.